

Det var en aften i begyndelsen af maj. Og det var fuldkommen vindstille.

Ikke den mindste luftning gled over Saltsjön. Ude på Kastellholmen hang kastelets vimpel helt slapt. Skeppsbrons savtakkede facader lå som en kulisse i det fjerne. Ikke en eneste bølge gik gennem flagene langs Stadsgården, ikke en trætop rørte sig oppe på Fjällgatan, og selv ikke småbuskene oppe ved Mosebacke så meget som skælvede. Og det eneste, der adskilte Beckholmssundets mørke vand fra et spejl, var et drivende, regnbuefarvet skær af spildolie.

Et øjeblik var den unge mands spejlbillede omkranset af en næsten perfekt, koncentrisk regnbuecirkel, *som i et kikkertsigte*, men så opløstes cirklen og drev langsomt videre ind mod Beckholmsbron, nu i helt andre, stadig skiftende former. Den unge mand rystede det ubehag af sig, der et øjeblik greb ham, og sniffede den første bane.

Så lænede han sig tilbage på parkbænken, lagde armene på ryglænet og løftede ansigtet mod den krystalklare himmel, der mørknede mærkbart hurtigt. Han mærkede efter: ingen videre virkning. Kun den samme selvsikre ro, der et kort nu var blevet forstyrret. Med et udfordrende smil betragtede han spillekortet, som lå dér helt åbenlyst ved siden af ham på parkbænken. Spar dame. Med den anden bane parat.

Han rullede sedlen op og slikkede resterne af hvidt pulver i sig. Så holdt han den frem og så på den. Tusind kroner. En svensk tusindlap. Gammel mand med skæg. Den gamle satan ville han se rigeligt til det næste par måneder, så meget vidste han. Han rullede skægaben sammen igen og tog forsigtigt spar dame op. Han følte sig dobbelt modig, dobbelt stærk. Det var modigt nok at sidde på en offentlig parkbænk og sniffe kokain efter blot en uges tid i en ny by, et nyt land, men

risikoen for, at hele rusen skulle flyve væk med et pludseligt vindstød, gjorde det dobbelt modigt.

Men nu var det jo fuldkommen vindstille.

Der skulle efterhånden to baner til, før rusen ville indfinde sig. At det snart ville blive tre og snart fire og snart fem, tænkte han ikke på, mens han førte den sammenrullede skæg-abe ned mod den sorte dames ynder og sugede sig frem mod paradiset.

Det kom. Men ikke med det samme kick som før i tiden, det dér boldtræ lige i synet, men snigende og med et umiddelbart, umætteligt begær efter mere.

Rusen tiltog langsomt, men sikkert og forvrængede lidt efter lidt synsfeltet, så det hældede let til den ene side, men nogen luftning frembragte den ikke. Den mørknende by lå stadig fuldkommen vindstille, næsten som et postkort. Folk var allerede begyndt at tænde lys ovre i husene, bilernes lyskegler fejede lydløst forbi i det fjerne, og den lidt muldede lugt af overrumplet forår tog pludselig til og blev en kloak, blev afføringen fra et par gigantiske giraffer, der lige med ét tårnede sig op over ham til lyden af skærende, gjaldende børnestemmer. Ham, der hadede dyr. Dyr gjorde ham bange, han havde hadet dyr, lige siden han var lille. Og så denne mareidtsvision af de kæmpestore, uhyrlige, stinkende, skrigende giraffer. Et strejf af panik fór gennem ham; så så han, at girafferne var et par store havnekraner, og hørte, at børnenes hvinen kom fra det nærliggende tivoli, der netop havde åbnet for sæsonen. Og stanken af girafekskrementer fortog sig og blev atter en dosis overrumplet forår.

Der gik en tid. En rum tid. En ubestemmelig tid. Han var et andet sted. I en anden tid. En ukendt urtid.

Det begyndte at murre og rumle indeni. Han rejste sig og betragtede byen, som var det en fjende, han så på. Stockholm, tænkte han og hævede hånden. Brutalt smukke miniaturestorby, tænkte han og knyttede hånden. Så nem at erobre, tænkte han og hævede sin knytnæve mod byen, som om ingen havde gjort det før.

Han vendte sig om i det tættere og tættere tusmørke. Synsfeltet var stadig lidt skævvredet, lydene og lugtene stadig lidt forvrængede. Ikke en sjæl i nærheden. Ikke ét menneske havde han set i al den tid. Alligevel havde han ligesom en fornemmelse af, at der var nogen. Vagt, som en fært. Som en bevægelse lige akkurat uden for synsfeltet. Han rystede det af sig. Den slags fornemmelser passede sig ikke for en mand, der skulle indtage en by.

Han tog spar dame op fra parkbænken, slikkede hende nydelsesfuldt ren, lagde hende i inderlommen, nærmest hjertet, og klappede sig på den sommerlette, blegrosa jakkes bryst. Så rullede han tusindlappen op; den havde siddet klistret til hånden i rusens udefinerbare tid. Han slikkede endnu en gang resterne af hvidt pulver i sig og rev derefter demonstrativt pengesedlen i lange strimler, som han lod falde ned på jorden. De rørte sig ikke af stedet. Det var fuldkommen vindstille.

Da han tog det første skridt, lød der en metallisk klirren. Det gjorde der altid nu om stunder. Han målte stadig sin rigdom på tykkelsen af guldkæden om halsen. Folk skulle *høre* hans succes.

Han undrede sig over, at Vattugränd, som han møjsommeligt stavede sig frem til på gadeskiltet, lå helt øde hen. Var svenskerne aldrig ude om aftenen? Først da mærkede han, hvor koldt det allerede var blevet. Og næsten bælgmørkt. Og helt stille. Ikke et eneste henrykt barnehvin fra tivoliet mere.

Hvor længe havde han siddet dernede ved vandet, nedsunket i sin rus?

Et eller andet gled forbi hans fødder. Et kort nu troede han, det var bugtende slanger. Dyr. Et øjeblik rædsel.

Så så han, hvad det var.

Strimler af en tusindlap.

Han vendte sig om. Saltsjön havde fået hvide bølgetoppe. Og en iskold vind gik til marv og ben. Tusindlapslangerne dansede videre ind mod Djurgårdsstaden.

I det samme fik han igen denne mærkelige fornemmelse af, at der var nogen. Der var ingenting at se. Ingenting over-

hovedet. Og alligevel var den der, fornemmelsen af iskoldt nærvær. En isvind gennem sjælen. Og samtidig absolut ingenting. Som om nærværet hele tiden befandt sig lige akkurat uden for synsvidde.

Han kom op på den store vej. Ikke et øje. Ingen trafik. Han krydsede den og trængte ind i skoven. Det lignede en skov. Træer alle vegne. Og nærværet stadig mere intenst. En ugle tudede.

En ugle? tænkte han. Dyr, tænkte han.

Og så, ud af øjenkrogen, så han en skygge smutte om bag et træ. Og en til.

Han stod stille. Uglen tudede igen. Minerva, tænkte han. De gamles mytologi, som han havde fået terpet ind gennem hele sin opvækst i Athens fattigkvarter.

Minerva, visdommens gudinde. Romernes navn for Athena, da de huggede hende.

Han stod lidt og prøvede at være som Minerva. Vis.

Sker det her i virkeligheden? Disse næsten umærkelige bevægelser, er de ikke bare indbildning? Og hvorfor føler jeg denne angst? Har jeg ikke stået ansigt til ansigt med bindegale junkier og lukket kæften på dem med et par hurtige bevægelser? Jeg er hersker over et imperium. Hvad er det, jeg er bange for?

Så materialiserer rædslen sig. På en måde føles det bedre. Da kvisten knækker omme bag grantræet, og lyden tilmed overdøver den tiltagende vind, ved han, at de er virkelige. Det er på en måde rart. En bekræftelse. Han kan ikke se dem, men han sætter farten op,

Det er næsten bælgmørkt, og det føles, som om han løber gennem en urskov. Kvistene pisker ham. Og den tykke guld-kæde ringler og ringler. Som en koklokke.

Dyr, tænker han og kaster sig over vejen. Ikke en bil. Det er, som om verden er holdt op med at eksistere. Kun ham og nogle væsener, som han ikke forstår.

Mere skov. Træer alle vegne. Vinden, der går til marv og ben. Isvinden. Og skyggerne, der bevæger sig overalt ude i

randen af synsfeltet. Urtidsvæsener, tænker han, krydser en lille vej og løber lige ind i et finmasket ståltrådshegn. Han kaster sig op på det. Det svajer. Han klatrer og klatrer. Fingrene smutter. Og ikke en lyd bortset fra vinden. Jo, dér: ugle. Skærende. Ugle med *distortion*. En frygtelig lyd, der går i ét med den uophørlige vind.

Et urtidsskrig.

Hegnets knivskarpe ståltråd skærer fingerspidserne til blods. Nærværet er over det hele nu. Mørkere skyggers spil gennem mørket.

Han får pistolen frem fra skulderhylsteret. Han hænger i hegnet med den ene hånd og skyder med den anden. Han skyder i alle retninger. På må og få. Lydløse skud ud i urskoven. Intet svar. Ingen reaktion. De snigende bevægelser fortsætter rundt om ham. Uforandret. Uforfærdet. Ubetvingeligt.

Han fumler pistolen tilbage i hylsteret – et par skud tilbage, en sidste forsigtighedsforanstaltning – og skyggernes nærhed giver ham overmenneskelige kræfter, sådan oplever han det i hvert fald selv, da han hæver sig opad og udad og griber fat i pigtråden, der sidder i en skrå vinkel over hegnet.

Overmenneskelige kræfter, tænker han med et ironisk smil, lirker metalpiggene ud af hænderne og svinger sig over.

Okay, tænker han, da han hopper ned mellem buskene på den anden side af hegnet. Kom så, hvis I kan.

Og det kan de. Han fornemmer straks deres nærvær. Han rejser sig op fra buskene og stirrer lige ind i et par skæve, gullige øjne. Han kan ikke holde skriget tilbage. Spidse ører rejser sig over øjnene, og under dem blottes en række syle-spidse tænder. Et dyr, tænker han og kaster sig til siden. Lige ind i et dyr til af samme slags. De samme skæve, gullige øjne, der ser en helt anden verden end han. Urtidsøjne. Og da han tumler videre gennem skoven, er det før istiden.

Ulve, slår det pludselig ned i ham. Det var sgu da ulve!?

Er det her en by? skriver hans indre. Hvordan fanden kan det være en europæisk storby?

Han ringler og klirrer. Hans vej er en autostrada af lyd. Han griber fat i den tykke guldkæde og flår den af og smider den ud i frodigheden. Lige ud i naturen.

Og så kommer han til en mur, og han slår hænderne i den uden at tøve, de blodige, værkende fingerspidser, der pulserer smerte ud gennem hele kroppen, og som en bjergbestiger klatrer han lige op ad den lodrette mur, han hæver sig op over den og over ståltråden oven på muren, og nedenunder er hele naturen som hyllet i snigende skygger, træerne ser ud, som om de bevæger sig, en skov, der nærmer sig, ulvene står stille, men er alligevel del af bevægelsen med al deres samlede urtidslige gyldighed. Og han får pistolen frem, og han skyder på dyrene, på hele den skyggesnigende natur. Og det ændrer intet. Bortset fra, at pistolen klikker. Han kaster den efter skyggerne. Hele synsfeltet er ude af funktion. Han ved ikke, hvad den rammer.

Og han er oppe på en vej. Asfalt. Endelig asfalt. Og han vælter videre op ad en bakke, og alle vegne er der dyr, der stirrer på ham, mørkt, ligegyldigt, og den hylende blæst fyldes med stemmer og stramme lugte, og han forsøger at sætte et navn på de snigende skyggevæsener, der forfølger ham, og som tilsyneladende aldrig, aldrig, aldrig giver op.

Navne dulmer.

Furier, tænker han, mens han løber. Gorgoner, harpyer. Nej, ikke det. Nej, hvad er det, de hedder – hævn-gudinderne?

Og pludselig slår det ham, at det faktisk netop er hævn-gudinder. At det faktisk er hævnens gudinder, fluerne, de ubetvingelige urtidsguddomme. Den kvindelige hævn. Men hvad er det, de hedder? Midt i mareridtet prøver han at finde et navn.

Navne beroliger.

Han løber og løber, men det er, som han ikke kommer nogen vegne. Han løber på et rullende bånd, han løber i klæbrig asfalt. Og de er der, de legemliggør sig, de svæver i luften, men får krop. Kroppe. Han synes, han ser dem. Han falder. Bliver fældet.

Han føler, at han bliver trukket op. Det er bælgmørkt. Urtidsmørke. Den iskolde vind tuder. Hans krop drejer rundt, eller gør den ikke? Han ved det ikke. Pludselig ved han ingenting. Pludselig er alting et navnløst, ustruktureret kaos. Det eneste, han gør, er at lede efter et navn. Et navn på mytiske væsener. Han vil vide, hvem der slår ham ihjel.

Og han ser et ansigt. Måske er det ét ansigt. Måske er det mange. Kvindeansigter. Hævingudinder.

Og han drejer rundt. Alting vender på hovedet. Han ser månen bryde frem mellem sine fødder. Han hører stjernerne bryde ud i lysårssang. Og han ser mørket mørkne.

Nu ser han et ansigt. Det vender på hovedet. Det er en kvinde, der er alle de kvinder, han nogensinde har gjort fortræd, voldtaget, mishandlet, fornødret. Det er en kvinde, som er alle kvinder, som bliver et dyr, som bliver en kvinde, som bliver et dyr. Et nuttet lille hoved, som en mårs, der flækker og bliver til et enormt, morderisk gab. Og det slår tænderne i hans ansigt, og han mærker sine blodige fingerspidser danse hen over jorden og føler en smerte, som går over al forstand og får dyrets bid – og nu flænses det hans kind – til at føles som et kærtegn. Og han forstår ingenting, ingenting overhovedet.

Andet end at han dør.

At han dør af ren og skær smerte.

Og så, med et sidste stød af tilfredsstillelse, husker han skyggevæsenernes navn.

Jorden, der trænger ind i de blodige fingerspidser, er det sidste, han mærker.

Det dulmer.

Den gamle fisker havde set meget. Han mente faktisk at have set *alt*. Men da han denne aften lukkede den lille bod med meloner, der forlængst havde erstattet fiskenettene, måtte han sande, at der stadig var overraskelser tilbage. Og også det overraskede ham. Livet – og frem for alt turismen – havde stadig en del vanvid tilbage at byde på. Det føltes ... trygt. Livet var ikke slut endnu.

Det var mange år siden, den gamle fisker havde indset, at han kunne tjene væsentligt mere på at sælge meloner til turisterne, end nettene indbragte. Og med betydeligt mindre anstrengelse.

Han var ikke ret vild med at anstrenge sig. Hvad en rigtig fisker nok bør være.

Den gamle fisker så ud over Adriaterhavet, der lå og slog mave i forårsaftenen, som om det nød livet lige så intenst som beskueren. Den gamle fiskers blik fortsatte op mod de skovklædte bakker, der omgærdede det lille fiskerleje, og videre op mod ringmuren om den gamle by, der engang havde været en etruskisk havn. Men det vidste den gamle fisker ikke noget om. Hvad han vidste, mens han åndedrag for åndedrag lod den pinjeduftende havluft strømme gennem alveolerne, var, at Castiglione della Pescaia var hans hjem, og at han trivedes der.

Og at han i dag var blevet overrasket for første gang i meget, meget lang tid.

Det var startet forholdsvis uskyldigt. Med sit let formørkede blik havde han noteret sig en blå og hvid parasol midt på stranden, hvor resten af soldyrkerne labbede forårssolen i sig så ubeskyttet som muligt. Under parasollen sad tre børn i forskellig alder, alle kridhvide, med kroppe, der lyste lige så hvidt som håret. Så kom endnu et lige så hvidt barn hen og

satte sig, og til sidst en lige så hvid voksen kvinde med det mindste lige så hvide barn i hånden. Seks helt kridhvide personer sad nu og krøb sammen under parasollen og delte den lille, cirkulære skygge, som den kastede på den behageligt solbeskinnede strand.

Den gamle fisker var så optaget af det besynderlige syn, at han et øjeblik lod forretningssansen hvile og hørte som fra det fjerne:

»*Cinque cocomeri, per favore.*«

Forundringen over den mærkelige familie under den blå og hvide parasol forenedes med forundringen over den drabelige bestilling – og fik yderligere næring ved synet af køberens godmodige smil.

Det tilhørte en mager, helt kridhvid mand iført poset lærredstøj og en bizar solhat med en skriggul Pikachu på.

Trods den særegne udtale var bestillingen krystalklar. Omend absurd.

»*Cinque?*« udbrød den gamle fisker.

»*Cinque,*« nikkede den kridhvide, modtog det bestilte og slingrede som en beruset balancekunstner hen ad stranden med fem store vandmeloner i favnen. De sank ned i sandet uden for parasollen, en efter en, som enorme frø plantet af en kæmpe med hang til bønnestager. Den kridhvide mand nærmest kastede sig ind i skyggen, som om han kom fra en radioaktivt forurenede zone og endelig fandt beskyttelse for strålingen.

Den gamle fisker grundede lidt over, hvordan man fordelte fem vandmeloner på syv personer. Så formulerede han det uundgåelige spørgsmål:

Hvorfor rejse til Italien, til Toscanas kyst, til Maremma, til Castiglione della Pescaia, *hvis man ikke kan tåle sol?*

Arto Söderstedt havde ikke selv et virkelig godt svar på det spørgsmål. »Skønhed« var ligesom ikke svar nok, når man gjorde noget så drastisk som at tage fem børn fri fra skole i en hel, vigtig forårsmåned. »Fred og ro« duede heller ikke rigtig, når to voksne mennesker tog flere måneders orlov fra

deres job i det offentlige, især ikke hvis man var skatteligningskvinde, og skattevæsenets skyskraber netop nu var ved at drukne i selvangivelser. Som det var tilfældet med hans kone Anja.

Så jo, samvittigheden rørte skam på sig og anfægtede såvel »skønhed« som »fred og ro«. Det eneste, samvittighedens æg ikke trængte ind til, var hans egen situation. Arto Söderstedt havde ikke spor dårlig samvittighed over at have forladt politikorpset for en tid.

A-gruppen, det vil sige »Rigskriminalpolitiets specialenhed for voldskriminalitet med internationale aspekter«, havde ganske vist haft nok at se til i det forløbne år, men de store, altoverskyggende sager havde glimret ved deres fravær, siden sagen med Sicklamassakren fandt sin særegne slutning. Det havde været ekstremt tæt på en katastrofe i det helt store, internationale format. Men det var næsten et år siden nu, og tiden har det jo med at læge alle sår.

Så da pengene regnede ned fra himlen som manna, var Arto Söderstedt ikke sen til at reagere.

Desuden følte han sig *udbrændt*, uden helt at forstå, hvad det ville sige. Alle var *udbrændte* nu om stunder, alle undtagen ham – udelukkende fordi han aldrig rigtig havde forstået, hvad det indebar at være *udbrændt*. Han havde antagelig været det hele tiden uden at ane det.

Nu var det i alt fald hans tur. I »skønhedens« og »fredens og roens« tegn tillod han sig at pleje sin udbrændthed – uanset om den eksisterede eller ej. Og vist var der masser af begge dele i Toscana, så meget vidste han allerede efter et par dage.

Familien havde lejet et hus ude på landet i Chianti, midt mellem vingårdene. Det var ikke en villa – en »villa« på italiensk er noget helt andet end andre steder – men et rustikt lille stenhus på en pinjeduftende skråning ikke langt fra Montefioralle uden for byen Greve. Neden for skråningen bredte vinmarkerne sig som uendelighedens egne agre, som om himlen var krakeleret og paradiset dumpet ned i småstumper for at danne et overjordisk kludetæppe.

Arto Söderstedt nød det i fulde drag – og følte sig samtidig mærkeligt *uværdig*, som om Sankt Peter var blundet hen, netop som en kridhvid kriminalkommissær slangeagtigt smøg sit slanke legeme ind ad paradisetts porte. Helt igennem ufortjent. Han fandt sig selv siddende på verandaen, hvor han afventede nattens komme med et glas Vin Santo eller en virkelig majestætisk Brunello di Montalcino rullende om smagsløgene. Han slugte målrettet hele Toscanamyten råt og stortrivedes med det. Og af besøget i Siena – denne magiske by – ville han aldrig glemme et eneste øjeblik. Trods ungerens sirenehylen i stilren kanon i hjertet af katedralen. Orgelpiber, var alt, hvad han tænkte, mens han betragtede de fem skabninger, der stod der ved siden af hinanden, linet op efter højde, og grovbrølede, megavrælede, dromedarhylede, indtil en vagtmand uden videre verfede hele bundtet ud. Uden gnist af dårlig samvittighed fornægtede han faderskabet. Vagtmanden skævede mistænksomt til hans identiske, men lidt større fremtoning. At lyve om den slags i Guds hus ... I en totalt fredfyldt halv time derefter gik han rundt i domkirken og indsugede Donatello, Michelangelo, Pinturicchio, Bernini, Pisano. Da han kom ud, sad ungerne nok så fredeligt på Piazza del Duomos trappe og gnaskede italiensk is. Ikke engang Anja, der gnaskede værre end børnene, virkede særlig oprørt over det fornægtede faderskab.

Han holdt tilmed mobilen slukket.

Mens han sad der under den blå og hvide parasol og forsøgte at huske, hvordan han havde tænkt sig at dele fem vandmeloner mellem syv personer af varierende størrelse, kom han til at tænke på onkel Pertti. Med taknemmelighed. Og med dårlig samvittighed.

Han havde glemt alt om den gamles eksistens. Og nu eksisterede han ikke mere.

Onkel Pertti var hans mors morbror, og legenden om onkel Pertti havde aldrig været langt borte under hans opvækst. Helten fra vinterkrigen. Lægen, der blev en af de store i Mannerheims armé.

Selv havde Arto Söderstedt ingen søskende – det var formentlig derfor, han havde lagt sig fem børn til sammen med sin lige så søskendeløse kone – og hans finlandssvenske familie var mikroskopisk. Hans søskendeløse forældre var døde for længe siden, og der var ikke andre slægtninge. Ergo var der heller ikke andre arvinger.

Arto Söderstedt fumlede med kniven og tænkte: Fem delt med syv, hm, 0,714 vandmelon per person, forudsat at alle skal have lige meget, men hvad nu, hvis man går efter vægt ...

Han holdt inde og så på sin store, beskyggede familie, der på sin side så stadig mere arrigt på den passive kniv. Var de virkelig værdige arvinger til den store vinterkrigshelt Pertti Lindrot, sejherren fra Suomussalmi, en af arkitekterne bag den berømte *mottitaktik*, som havde gjort det af med den Røde Hærs vejbundne styrker ved at splitte dem i mindre enheder, som man derefter en efter en kunne omringe og nedkæmpe inde i skoven?

»Hvorfor skærer du den ikke bare i skiver?« sagde den næstældste datter Linda utålmodigt.

Arto Söderstedt sendte hende et fornærmet blik. Så sløset varetog han sandelig ikke sine hverv. Nej. Arto 65 kilo, Anja omtrent det samme, Mikaela 40, Linda 35, Peter det samme, Stefan 25 og lille Lina 20. Alt i alt 285 kilo. Hvoraf altså 23 procent, nemlig 65 delt med 285, bør tilfalde hver af forældrene. Og 23 procent af fem meloner er ...

»Hvorfor skærer du den ikke bare i skiver?« ekkoede lille Lina.

... er 1,15 meloner. Altså over en hel melon til hver af forældrene. Var det virkelig sådan, han havde tænkt sig fordelingen?

Kniven forblev passiv. Familien ikke.

I så fald ville der blive 0,35 melon til lille Lina, og det virkede ikke retfærdigt.

Retfærdigt ...

Var det retfærdigt, at han – der netop havde sat sig så gru-

somt i gæld for at anskaffe en stor familiebil – pludselig fik hele bilen betalt, oven i købet med så meget til overs, at han omgående, uden familiens viden, begav sig ud på nettet og lejede et hus i Toscana i to måneder?

Næh, ikke synderlig retfærdigt.

Men hvad var retfærdigt i livet?

I hvert fald ikke 0,35 melon til Lillen, tænkte han med pludselig beslutsomhed og skar melonen i skiver, som han absolut retfærdigt fordelte blandt kæmpefamiliens medlemmer.

Næsten en million. Hvem ville have drømt om, at gamle onkel Pertti, hvis eksistens han helt havde glemt, sad på sådan en opsparring? Med pengene kom også minderne, og Arto Söderstedt huskede ham faktisk kun som en stinkende mund med halvrådne tænder. En helt, som var faldet af på den, men hvis helteglorie stadig lyste krystalklart. Han havde ligesom *ret* til at falde af på den, forstod han på det, forældrene sagde. Han havde altid haft det indtryk, at det var dem, de sidste tilbageværende slægtninge, der forsørgede den gamle. Og så viste det sig, at han sad på en million. Mark.

Intet er helt, som det tager sig ud.

Når han rekonstruerede livsforløbet, måtte det have formet sig omtrent sådan her: Ung entusiastisk landlæge bliver hvirvlet ind i den finske vinterkrig efter sovjetmagts overraskelsesangreb. Han viser sig at have stor tæft for guerillakrigsførelse i vinterskove og stiger hurtigt i graderne. Efter flere afgørende slag får han heltestatus, og da russerne sejrer, fordufter han ud i skovene som en ægte, klassisk guerillakriger. Efter verdenskrigen vender han tilbage, mere eller mindre nedbrudt. Drikker mere og mere, har svært ved at beholde lægebestillingen i stadig mere afsides provinshuller, vender til sidst hjem til Vasa som en original, der lever sit ynkelige liv, til han bliver halvfems. *End of story.*

Troede Arto Söderstedt.

Indtil arven kom.

Som der nu blev tæret på i form af en anselig mængde

vandmeloner i en skygge, der var blevet mere og mere enorm. Den toscanske forårssol nærmede sig nu Adriaterhavets tydeligt krumme horisont. Den stod snart lavt nok til, at den kridhvide familie ville vove sig ud at bade.

Når alle andre havde forladt stranden, skuttende sig af kulde.

Arto Söderstedt så den gamle fisker pakke melonboden sammen, kaste et sidste forundret blik på den beskyggede familie, ryste på hovedet og begive sig hen for at få et glas vin på sit stam-*osteria*. Der ville han fortælle om den solsky familie og lægge penge på bordet, som engang havde tilhørt en anden ensom original et helt andet sted på jorden.

Arto Söderstedt lod sig et kort øjeblik fascinere af pengenes bevægelser, pengenes overførseler, pengenes udspring.

Så afførte han sig sit krøllede tøj og løb i spidsen for en række unger ned til vandkanten og dyppede storetåen i vandet, hvis isnende kulde mindede ham om barndommens finske søer.

Inde på bredden sad onkel Pertti og bællede snaps og grinede hæst af hans fejhed.

Han sprang i. Børnene hylede som orgelpiber.

I rygsækken oppe under den blå og hvide parasol lå mobiltelefonen stadig og var slukket.

Pigen med held i uheld sad på hospitalssengen og så forbløffet ud. Hun havde sikkert set forbløffet ud lige siden aftenen før. Det var en varig forbløffelse.

Paul Hjelm fandt denne forbløffelse helt igennem forståelig. Når man er ti år og spadserer gennem forårsaftenen med sin far i hånden, forventer man næppe at blive skudt.

Men det var det, hun var blevet.

Hun havde frosset lidt, for det var pludselig blæst op, og vinden gik lige gennem den tynde jakke og bed i hendes næsten bare ben. I den ene hånd holdt hun sin far, i den anden en ballon med form som en glad, gul mand. Hun havde hoppet lidt, mest for at holde varmen, men også fordi hun var glad for godteposen, som hun havde fisket op af fiskedammen, og som nu lå i den plasticpose, faderen bar. Bortset fra, at det var lidt koldt, var alt godt.

Så blev hun skudt.

Et eller andet sted fra kom en kugle og gik lige ind i højre overarm. Der blev den siddende. Heldigvis.

Hun havde haft held i uheld.

»Du skal nok blive helt frisk, Lisa,« sagde Paul Hjelm og lagde sin hånd på hendes. »Det er kun et kødsår.«

Lisas far sad forgrædt og forvåget i besøgsstolen og snørkede højlydt. Paul Hjelm prikkede ham forsigtigt på skulderen. Hovedet røg op med en prusten og stirrede uforstående på politimanden på sengekanten. Så fik han øje på sin datter med bandagen om armen, og alt det forfærdelige vendte tilbage.

»Undskyld, hr. Altbratt,« sagde Hjelm høfligt. »Jeg må bare være helt sikker på, at De ikke så noget som helst spor af gerningsmanden. Ikke noget, der bevægede sig mellem træerne? Slet ingenting?«

Hr. Altbratt rystede på hovedet og stirrede ned på sine hænder.

»Der var ikke en levende sjæl i nærheden,« sagde han stille. »Ikke en lyd at høre. Pludselig skriger Lisa, og blodet vælter ud. Jeg fattede først, at hun var blevet skudt, da lægen sagde det. Skudt! Hvad er det for en verden, vi lever i?«

»I gik altså ude på Sirishovsvägen i retning af Djurgårdsvägen? Hvor havde I været henne?«

»Spiller det nogen rolle?«

Paul Hjelm's mobiltelefon ringede. Det var ikke så heldigt. Han håbede, at ingen respiratorer eller hjertelungemaskiner satte ud, da han tog den. Han så overskrifterne for sig: »Nallemassakren! Ekstra! Ekstra! Landskendt politimand myrder fire alvorligt syge med mobiltelefon!«

»Hjelm,« sagde han lakonisk, for hvordan svarer man ordrigt i en telefon uden at være svært forstyrret? Eller måske en telefonsvarer ...

Der var stille nogle øjeblikke. Far Altbratt så på ham, som var han i færd med at flå fjerene af en udryddelsestruet ørn. Datter Altbratt så stadig bare forbløffet ud.

»Skansen?« udbrød ørneskænderen. Det var alt, hvad han sagde. Så rejste han sig fra sengen, klappede Lisa på hovedet og rakte faderen hånden.

»Jeg bliver desværre nødt til at gå. Jeg vender tilbage.«

En morgensol uden varme mødte ham på trappen til Karolinskas akutte børneafdeling. Astrid Lindgrens Børnehospital. Han klappede sig på samtlige lommer, mens han travede ned til parkeringspladsen. Bilnøglerne var væk. På den anden side var de næsten altid væk, så han gennemførte klapperitualet en gang til, og simsalabim! svævede de op af lommen på den alt for tynde jakke. *Same procedure as last year.*

Det var en kølig forårmorgen af den der nyvakte slags, som den første uge i maj gerne strør om sig med. Sådan nogle dage, der ser så indbydende ud fra vinduet, men som viser sig at være lumskt forklædte vinterdage. Hjelm, der altid var for tyndt klædt, var nu i praksis nøgen. De ynkelige tøjstykker

ydede overhovedet ingen beskyttelse mod den isnende blæst. Han forsøgte at svøbe dem tættere om sig, men fandt ikke noget at svøbe.

Klokken var ni om morgenen, og bilkøerne omkring Haga Södra og Norrtull var gået helt i stå. Biltrafikken var taget drastisk til i løbet af det sidste års tid. Det var pludselig blevet ekstremt tillokkende at sidde naglet til stedet i bilkøer. Billig psykoterapi, velsagtens, en række bure med primalskrigende Mr. Hyder. På den anden side var alternativet nyprivatiserede pendlertog, der aldrig gik, eller ditto T-banetog, som gang på gang holdt stille i timevis i mørke tunneller, eller cyklen ad sadistisk konstruerede cykelstier, som ingen turde benytte, fordi de tilsyneladende kun tjente til at forvolde sjældent grimme personskader.

Okay, han var en gnavpotte.

Selv havde han ret beset ikke noget at klage over. Den røde T-banelinje var relativt forskånet for dumheder. Han brugte stadig den lange daglige tur fra Norsborg ind til Stockholm på intensivt virkelighedsfjern lytten til jazz. Efter en udflugt til operaens verden som en anden let depraveret Inspector Morse var han vendt tilbage til jazzmusikken. Han kunne ikke rigtig løsrive sig fra de der bebop-år omkring 1960. Lige nu var det Miles Davis. *Kind of Blue*. Blændende mesterværker, simpelthen, hvert eneste nummer på hele cd'en. Fem klassikere: *So What*, *Freddie Freeloader*, *Blue is Green*, *All Blues* og *Flamenco Sketches* – alle mere eller mindre fremimproviserede i studiet i det gyldne år 1959. Musikerne mødte op uden at have set musikken på forhånd, Miles kom med en stak nodeblade, og alle fem numre var efter sigende hjemme ved allerførste forsøg. Man kunne på en eller anden måde mærke, at det var musik, som blev til under fremførelsen og fandt sin form med det samme. En ny slags blues, uendeligt jordnær, uendeligt sofistikeret. Hvert sekund var en nydelse.

Men på jobbet stod den på tjenestevogn. Han satte den mirakuløst fremtryllede bilnøgle i låsen på den gamle, beige

Audi, så på trafikken og sukkede tungt. Det ville sikkert være hurtigere at *svømme* til Djurgården.

For det var der, han skulle hen. Hans kollega og faste makker Jorge Chavez havde haft den dér hemmeligt forhåbningsfulde bitone i stemmen, som Paul Hjelm havde længtes efter så længe. »Jeg tror hellere, du må komme herover, Paul. Til Skansen.«

At han netop sad med en anden sag med tilknytning til Skansens omgivelser, gjorde det ikke mindre interessant.

Han sad fast i bilkøer allerede *inden for* Karolinskas udkørsel og bestemte sig for ikke at forvandles til Mr. Hyde. Det var ikke umagen værd. I stedet lod han cd'en med *Kind of Blue* glide ind i bilens stereoanlæg og smilede, da de første toner bredte deres honning på trommehinderne. Mens han sagtmodigt kæmpede sig ud fra det enorme hospitalsområde, gav han sig til at opremse sære efternavne. Mon ikke Altbratt var blandt topkandidaterne? Han var tidligere stødt på sværvægttere som Kungskranz og Riddarson, Äppelblohm og Markander, men havde de egentlig en chance mod Altbratt?

Anton Altbratt var den velbeslåede indehaver af en pelsforretning på Östermalm, bosat i Djurgårdsstaden og i sit andet ægteskab, hvoraf tiårige Lisa var frugten. Han havde selvfølgelig et par voksne børn fra det tidligere ægteskab, og den nye kone, Lisas mor, havde ikke været at træffe. Hun var på forretningsrejse til ukendt sted. Hjelm anede pikante erotiske arrangementer, men besluttede ikke at bore i sagen.

Hvad kunne der ligge bag skuddet mod stakkels lille Lisa? Forhåbentlig havde kuglen været tiltænkt far Anton. I så fald kunne man lidt nemmere forestille sig rationelle motiver – den unge kone, rigmandsvirksomheden, måske ligefrem militante veganere i offensiv mod pelsbranchen. Men lydløsheden betød lyddæmper, og det tydede mere på en form for professionel kriminalitet – altså snarere konen, der af økonomiske eller seksuelle grunde ville af med manden, eller lyssky forretningsforbindelser, måske illegal pelshandel. Eller noget i den stil. I så fald virkede det ikke så skræmmende. Et plan-

lagt, men mislykket engangsattentat. Hvis kuglen derimod virkelig var tiltænkt Lisa, var det straks værre. Så bortfaldt de fleste tænkelige rationelle motiver, og en galning i stil med Lasermanden var mere sandsynlig. Men i dette tilfælde med børn som speciale i stedet for indvandrere.

Den tanke ville Paul Hjelm nødig tænke til ende.

Der var selvfølgelig også et tredje alternativ: At *hverken* faderen eller datteren var det tiltænkte offer, men at kuglen ved et rent tilfælde var endt i Lisas arm. Det pegede i retning af en slags opgør i underverdenen inde mellem Djurgårdens træer.

Der var altså lidt at tage fat på. Kontrollere konens færden dagen før; tjekke, hvordan det stod til med ægteskabet; forhøre sig om børnefødselsdagen oppe på Rosendalsvägen; tjekke eventuelle uregelmæssigheder vedrørende forretningsvirksomheden; finde ud af, om der havde været trusler fra militante veganere eller lignende; gennemse det skovområde, hvorfra skuddet med stor sandsynlighed var blevet af-fyret. Og så videre.

Samt vente og se, om det var et rent tilfælde, at to forbrydelser blev begået så tæt ved hinanden – hvad det nu var, Jorge havde at byde på oppe på Skansen.

Tid, tid, tid. Han sad virkelig fast; Audiens motortemperatur steg som sædvanlig drastisk, så snart den havnede i den mindste antydning af bilkø. Det var en bil, der ikke kendte til tålmodighed. Når føreren ikke ville blive Mr. Hyde, måtte bilen blive det i stedet. Som om hvert eneste køretøj i køen *skulle* frembyde en eksplosion. Paul Hjelm satte varmeblæseren på max og takkede sin skaber for, at der snarere var vinterkulde end sommervarme i Stockholm. Med det ene øje klistret til temperaturmåleren lod han tankerne løbe med i Miles Davis' og John Coltranes og Bill Evans' og Cannonball Adderleys og Wynton Kellys og Paul Chambers' og Jimmy Cobbs uovertrufne improvisationer.

Et billede på hans liv, slog det ham.

Et behårdt kontrollerende øje på en motor på nippet til at koge over. Tankebaner i form af dristige improvisationer.

Samtidig med at køretøjet bevæger sig fremad med exceptionel langsomhed.

Jo, præcis sådan var det. Men der manglede et eller andet i at gøre billedet komplet.

Netop som *Freddie Freeloader* afløste *So What*, og en mere traditionel tolvtaktsblues væltede ud i den som sauna forklædte bil, blev der et hul i højresvingbanen ved Roslagstull. Han flåede i rattet, gav gas, så dækkene hvinede, nåede rundt på det nye, kontinentale rent gule lys og havde pludselig hele Birger Jarlsgatan for sig selv.

Jep, tænkte han, nu stemmer det, nu er billedet komplet. *Freddie Freeloader*, tænkte han og trådte speederen i bund.

Det gik forbløffende glat helt frem til Stureplan, hvor han havde lidt obligatorisk bøvl med alle reklamebureauernes herkommer-jeg-bilister, der hævdede deres ret, uanset hvor forkert de var på den. Paul Hjelm var ligeglad. Lad dem bare, tænkte han og trallede med på sluttonerne af den solobaserede cirkelkomposition *Blue in Green*. Og også i virvaret nede ved Nybroplan holdt han tungen lige i munden. Netop som han for nedrullet vindue brægede en yndlingspassage af *All Blues*, så han Ingmar Bergman stavre ind på Dramaten med stok og det hele. Den gamle vendte sig noget forundret om, og et kort øjeblik mødtes deres blikke. Det var en hændelse, der kunne ligne en tanke.

Strandvägen var værre. Det virkede skræmmende massivt.

Nej, tænkte han. *Nu* er billedet komplet. En hurtig, kort fribanespurt og så igen den langsomme, seje, rykvise fremrykning. Det daglige luntetrav.

Der kom lidt flow i det, og over Djurgårdsbron gik det rigtig fint. Da var billedet allerede gået op i røg. Netop som han parkerede groft ulovligt uden for Skansens indgang, klinge *Flamenco Sketches*' sidste spanskinfluerede harmonier ud. Hvem sagde præcision? Turen fra Astrid Lindgren via Ingmar Bergman til Skansen – som en rejse gennem Sveriges hjerte – var nøjagtig lige så lang som *Kind of Blue* med Miles

Davis. Basta. Tre kvarter på sekundet.

Så klokken var kvart i ti, da Paul Hjelm marcherede ind ad Skansens indgang, udrustet med en kortskitse og vist hen til »de vilde dyr« i det store friluftsmuseums nordøstlige hjørne. Mens han stod på den lange, overdækkede rulletrappe, der førte op på bjerget, funderede han over, hvilke dyr der ikke var vilde. Var mennesket for eksempel et vildt dyr? Han nåede op og trådte ud i et helt andet vejr end det, han var trådt ind i. Alle vintervinde var som blæst bort, og i stedet vandrede han gennem den kunstige 1800-talsby i inkarnationen af højsommer. Aprilsvejr, ordet lå ham på læben, men det var jo faktisk maj. Torsdag den 4. maj i det Herrens år 2000. Mens de svenskrøde vægge reflekterede sollyset, funderede han over konjunktursvingningerne med hensyn til svenskernes udtale af 2000. Til at begynde med havde »år *tvåtusén*« været det oplagte valg, men senere – efter en massiv propagandainsats fra en ukendt sprogrøgterinstans – fandt svenskerne det lige så oplagt at sige »år *tjugohundra*«, omend ofte med en vis selvovervindelse. Og selvom den officielle *tjugohundra*-linje lå fast, hørte han ofte det mere dubiøse *tvåtusén* nævne – i smug, som gjaldt det en underjordisk modstandsbevægelse. Folkelig modstand. Selv forfægtede han sin egen linje, som han kaldte både-og-linjen. Den vakte almindelig afsky og baserede sig på rytmen. *Tjugohundra* var to trokæer efter hinanden, efter mønsteret áááá, mens *tvåtusén* var det rytmisk urene ááá, altså to indledende trykstærke stavelser fulgt af en tryksvag. Eftersom der ikke var nogen som helst holdbare argumenter for det ene eller det andet, måtte den sprogytmiske sammenhæng afgøre valget. Kampen mellem de to udtalevarianter var i Paul Hjelmets øjne et helt nøgent tidsbillede: viljen til magt i dens reneste form. Man ville *have ret*, man ville *vinde*, og så spillede hverken sagens nærmest ikke-eksisterende betydning eller manglen på argumenter nogen rolle. Og modstanderne forenedes om netop dette: At *det uafgjorte* var den værste fjende. Han var dybt overbevist om, at hans eget standpunkt var den egentlige modstandsbevægelse.

Dette var altså, hvad kriminalkommissær Paul Hjelm tænkte på i det Herrens år, hvor Amnesty kritiserede nationen Sverige for stærkt tiltagende politivold, hvor politibetjente jævnligt vendte stavene om for at slå med den hårde ende, og man sendte kosovoalbanere retur til deres ødelagte hjem med fem tusind ædle svenske kroner på lommen.

Et kort øjeblik forekom det ham, at *nogen* havde sat sig på hele hans tankemønster.

Han undrede sig over, hvad der var blevet af alle de gode, gamle seksuelle fantasier, dem, som man ifølge den nyeste forskning skal hengive sig til mindst femten gange om dagen.

En sidste undren gled gennem ham, inden han mærkede lugten af rovdyr: Hvem helvede var denne eksemplariske person, der nåede femten seksuelle fantasier om dagen? Så fik færten overtaget, og Paul Hjelm greb sig selv i at nære en dyb forventning – som et barn, minutterne før julemanden forventes at indfinde sig, i det øjeblik faderen lister ud på toiletet med et udtryk af krampagtigt simuleret indifferens i ansigtet. Og julemanden hed noget så ejendommeligt som Jorge Chavez og var noget så ueksotisk som kommissær i Rigs kriminalpolitiet.

Præcis som han selv.

Derefter forsvandt færten lige så pludseligt, som den var kommet. Paul Hjelm gik nemlig vild. Senere skulle han fornægte ethvert kendskab til denne hændelse, men faktum er, at han gik vild inde på Skansen. Han havde børn, der nærmede sig de tyve, og det var længe siden, de var faldet for det billige trick med at »tage på Skansen og se alle dyrene«, som man tyr til, når man er løbet tør for alle andre ideer. Det store frilandsmuseums afdeling for vilde dyr var blevet bygget om siden da, og han så sig henvist til at konversere en umådeligt dovent drøvtyggende elgtyr, der virkede både udstoppet og mekanisk. Andre samtalepartnere var der nemlig ikke. Klokkeren var lidt i ti, og Skansen var sikkert helt enkelt lukket. Der var ingen mennesker at se, og elgbassen havde ikke meget at sige.

Den virkede frem for alt forbløffende uvidende om, hvor de bestialske mårdyr kunne tænkes at holde til.

Til sidst havnede Hjelm oppe på bjørnebjerget, som var ukendt grund. Der var ikke sparet på noget, og da han kom ud af det labyrinthiske anlæg, var det med en følelse af at have fulgt et udrullet garnnøgle. Han kom forbi heste og lossere og vildsvin og ulve og var pludselig fremme.

Ved jærvene.

Dér var der desto flere folk i aktivitet. Han genkendte straks de hvidklædte kriminalteknikere, der som bjergbestigere på begynderstadiet strøg op og ned ad de små klipper inde på jærvenes territorium. Han genkendte det rødhvide plasticbånd, der løb på kryds og tværs foran sikkerhedsrækværket og råbte »Politi«. Han genkendte et mere eller mindre mosgroet ansigt i firsårsalderen tilhørende chefobducent Sigvard Qvarfordt. Han genkendte et stramt germansk ansigt tilhørende chefkriminaltekniker Brynolf Svenhagen. Og han genkendte et overmåde energisk, mørklødet ansigt tilhørende en nærtstående kollega – der desuden var chefkriminaltekniker Svenhagens svigersøn. Hans navn var Jorge Chavez.

Chavez fik øje på Hjelm, lyste op, smuttede frem til den dybe grøft, der skilte jærvgrottens indre fra dens ydre, slog ud med hånden og råbte, som om han havde øvet sig på det (hvad han sikkert også havde):

»Kast dit menneskelige hylster, o skabelsens krone, og træd ind i vort animalske orgie!«

Paul Hjelm sukkede og sagde:

»Jo tak, men hvordan?«

Jorge Chavez hævede forundret øjenbrynene og så sig omkring. Til sidst vendte han sig om mod Brynolf Svenhagen, der tilsyneladende havde mest travlt med at spankulere rundt og se stram ud. Som var det en livsopgave.

»Er det dig, der har fjernet landgangsbroen, Brynne?«

Brynolf Svenhagen betragtede sin svigersøn med inderlig modvilje og sagde, lidet oplysende:

»Jeg hedder ikke Brynne.«

Hvorpå han fortsatte med at spankulere rundt og se stram ud.

Chavez kløede sig i hovedet.

»Det er sikkert pornostrisserne, der er rendt med den,« sagde han. »Om lidt slipper de jærvene ud.«

Paul Hjelm trådte op på det spinkle rækværk, balance-rede nogle øjeblikke og tog så et forvovent skridt ud i tomheden. Han svævede som en ballerina over den dybe, vandfyldte grøft og landede smidigt ved siden af kollegaen. Det var meget overraskende.

»Elegant,« sagde Chavez anerkendende.

»Tak,« sagde Hjelm, stadig dybt forundret over, at han ikke var blevet indsmurt i jærvlort for derefter at styrte baglæns ned i grøften og brække et par nakkeknogler.

Han så sig om. Jærvenes indhegning var ret stor, et kuperet terræn, der strakte sig op mod en forholdsvis høj bakkekam. Rundt om sås nogle huller i jorden, velsagtens dyrenes huler, og en stor del af den græsklædte jord så ud til at være oversået med bittesmå tøjstumper, nærmest som fjer i forskellige farver og materialer. Kriminalteknikerne gjorde deres bedste for at hindre den friske formiddagsvind i at føre alle tøjfibrene med sig.

Paul pegede på fibrene. Jorge nikkede, tog fat i hans arm og halede ham over i indhegningens fjerneste hjørne, hvor der i stedet for grøften var en lodret betonvæg tre meter ned til en mere nøgen end græsbevokset jord.

»Vi begynder med begyndelsen,« sagde han.

Parret standsede. Her dannede fibrene, i det mindste partielt, lidt mere sammenhængende former. Frem for alt et blegrosa bukseben.

Ud af buksebenet stak nogle centimeter af et par rengnavede knogler.

Velsagtens et skinneben og et lægben.

»Det er det største stykke, der er tilbage,« sagde Chavez dæmpet og satte sig ned på hug. Hjelm fulgte efter og ventede på fortsættelsen. Den kom.

»*Gulo gulo*, hedder de på latin, jærvene. Søde små krabater. De ligner nuttede bjørneunger. Mårdyr. Nærmeste slægtninge er grævlingen, skovmåren, ilderer, lækatten, odderen og minken. De er udryddelsestruede, der er kun nogle hundrede tilbage i Sverige. Højt oppe i fjeldene. De bliver en meter lange og lever som regel af mus og lemminger. Men sommetider skifter de byttedyr ...«

Hjelm rejste sig og strakte ryggen.

»Okay,« sagde han prøvende. »En eller anden blev fuld, klatrede ind på Skansen og trimlede ned til rovdysene. Det kan ikke være første gang.«

»Tror du så, jeg havde kaldt dig herud?« sagde Chavez og så stift på ham. »De her krabater er højeffektive mordmaskiner. Kan du ikke din Ellroy? Ved den mindste provokation får de et menneske i stykker, især når de optræder i flok. Deres gab er boltsakse. De kan så let som ingenting knuse en knogle og male den til bemel. Det er faktisk et held, at der er så meget tilbage.«

Ved hjælp af en blyant løftede Chavez forsigtigt op i det amputerede bukseben. Lidt længere oppe sad kødet stadig på knoglerne og holdt dem sammen. Der sad også en knude. På en rebstump.

»Aha,« sagde Hjelm og kom ned på hug igen.

»Det kan man godt sige,« sagde Chavez og tilføjede: »M.«

»O,« sagde Hjelm.

»R,« sagde Chavez.

»D,« sagde Hjelm.

»Utvivlsomt,« sagde Chavez. »Det ville være rart, hvis vi kunne finde et hoved. Men her har vi i der mindste en variant af slagsen,« fortsatte han og stoppede den gamle retslæge Qvarfordt. »Noget nyt, min gode mand?« spurgte han galant.

»Niks,« sagde den overordentlig velpensionerede overvintrer Sigvard Qvarfordt og spændte sin blafrende overmundsprotese fast med en rutineret kæbemanøvre. »Intet hoved,

ingen fingre. Svær at identificere. Noget DNA kan vi jo nok skrabe sammen, men som I ved, er systemet ikke særlig udbygget. Men en mand er det. Voksen person af hankøn, altså. Blodets kloaguleringsgrad tyder på i aftes, måske i nat. Det ville jo også været mærkeligt, hvis han havde ligget længere. Småbørnsforældre og deslige havde næppe brudt sig om at se vores ven blive fortæret ved højlys dag. Mere har jeg ikke at byde på.«

I det samme hujede en kriminaltekniker oppe på bakken og viftede med noget, som han havde fisket op af en hule. Det lignede en ... jærvlort.

Paul Hjelm vendte ordet nogle gange i munden. Hvor mange gange før havde han brugt nysnævnte ord? Vist ingen.

»Sikkert en jærvpik,« teaterhviskede Chavez.

»Forhåbentlig er resten af bæstet ikke dernede,« teaterhviskede Hjelm tilbage.

Mens teknikerne styrtede ned ad bakken, funderede Hjelm et kort øjeblik over forskellige associationsbaner og deres betydning. Teknikerne strøg hen til deres chef, som stod og så stram ud. Brynolf Svenhagen tog imod genstanden, vendte og drejede den en stund og begav sig derefter over mod trioen. Han holdt genstanden frem mod gamle Qvarfordt, der betragtede den gennem sine tommetykke brilleglas og nikkede.

»Udmærket,« var alt, hvad han sagde.

Den stramme Svenhagen vendte sig modvilligt til sin svigersøn og dennes mindst lige så afskyelige kollega. Han holdt genstanden op.

Det var en finger.

»Udmærket,« sagde Chavez og røbede ingen trang til at tage den nærmere i øjesyn. »Fingeraftryk,« tilføjede han lidt overflødigt.

Svenhagen drejede rundt på hælen. Chavez greb fat i hans flagrende hvide ærme og trak det hen mod sig. Det lignede en forsmag på EM i fodbold.

»For helvede,« sagde Svenhagen sammenbidt.

»Kan du ikke vise os inskriptionen, Brynne? Eller er det for meget at bede om?«

Brynolf Svenhagen nikkede tungt.

»Vi er fra politiet,« sagde Hjelm hjælpsomt.

Svenhagen frembragte yderligere en nonverbal mishagsytring og overvandt sig selv. Han førte de to kriminalkommisærer hen til kanten af jærvgrøtten, ved foden af den tre meter høje betonvæg. Her var græs og klippebund afløst af sort muld, og netop her lå de manganfarvede fibre tættest. Her så man også de eneste blodspor, en mørkere plamage, som jorden næsten helt havde opsuget.

»Pas på, hvor I træder,« sagde Svenhagen.

»Hvor mange jærve var der?« spurgte Hjelm.

»Fire,« svarede Svenhagen.

»Fire bestialske uhyrer, der huggede et menneske i sig, og næsten ingen blodspor nogen steder – er det ikke sært?«

Svenhagen stoppede op og rettede et isblåt er-du-evnesvagblik mod Hjelm.

»Det regnede i nat,« sagde han og bøjede sig ned. »Heldigvis spolerede det ikke det her,« fortsatte han og pegede.

I jorden lige ud for Brynolf Svenhagens pegefingertip kunne Hjelm skelne en række fordybninger i sandet. Med noget besvær fik han det til bogstaver. Fem styk. Han stavede sig gennem dem.

»Epivu –?« sagde han.

»Efter alt at dømme,« bekræftede Svenhagen. »Men spørg mig ikke, hvad det betyder.«

»Var det ham, der skrev det?«

»Det ved vi ikke. Størrelsen på bogstaverne passer til et menneskes finger, så meget kan vi sige. Desuden antyder mængden af fibre, at det her kunne være stedet for selve ... fortæringen. I så fald kan man jo forestille sig, at ofret, bundet på hænder og fødder, skrev en sidste meddelelse. Vi har taget prøver fra bogstaverne for at se, om der er blodspor eller hudrester i jorden. Måske kan fingeren der også kaste lidt lys over gåden.«

»Er der nogen som helst vink om, hvordan han endte her?«

»Nej,« sagde Svenhagen. »Der er selvfølgelig masser af fingeraftryk på rækværket, men ellers ingen. Vi kommer til at finkæmme hele området.«

»Hvis vi går ud fra, at det var ham, der skrev 'Epivu', så kom han ikke hovedløs hertil. Hvordan kan et hoved forsvinde?«

»Der er flere forskellige muligheder,« sagde Svenhagen og så på Hjelm. Måske var manden ikke den komplette idiot, han tidligere havde opfattet ham som. Men Brynold Svenhagen var ikke den, der brød sig om at få sine forudfattede meninger omstødt. Det gjorde ham om muligt endnu strammere. Han fortsatte bistert:

»Jærvene kan ganske enkelt have ædt det. Det er faktisk ikke helt usandsynligt, at de har kværnet hele hovedet i sig, med kranium og tænder og hjernebark og hele baduljen. Men det kan jo også være, at det slet ikke var ham, der skrev de der bogstaver. I må tale med dyrepasserne, det er jeres afdeling. Hvad ved jeg, måske en af jærvene hedder Epivu?«

Hjelm slap ham ikke. Han så sig om mellem klippeblokkene.

»Det kan altså være, hovedet stadig er herinde? Så er der vel ikke andet at gøre end at lede videre. Desuden går jeg ud fra, at I skal granske en hel del jærvlort inden for den nærmeste fremtid. Måske har de slemme jærv ikke slugt *et* menneske, men to eller flere eller et helt fodboldhold.«

Hjelm bemærkede en trækning mellem Brynolf Svenhagens øjne, da han kom ind på jærvlortgranskningen. Så langt havde den hyperorganiserede chefkriminaltekniker tydeligvis ikke tænkt. Det følte en anelse tilfredsstillende. Disse sære små magtkampe, som det sociale liv er så fuldt af ...

Hvorfor kan man ikke omgås hinanden uden at forvandles til nogle barnerumper?

Svenhagen dampede af. Hjelm så på Chavez.

»Hvad er det for noget?« spurgte han ligeud.

»Jeg ved det ikke,« svarede Chavez, »men helt almindeligt er det ikke.«

»Nej,« sagde Paul Hjelm. »Helt almindeligt er det ikke.«

*

De gik hen til Bredablick og drak kaffe. De satte sig øverst oppe i udsigtstårnet, tyggede tørre ostemadder, kikkede ud over det forårssolbeskinne Skansen og så skarerne af besøgende vokse for hvert minut. Alle Stockholms kvindelige pensionister var tilsyneladende mødt op med dødbringende brødstykker i hånden, der inden længe ville forvandles til uhyrlige klumper, som myrdede flere havfugle end samtlige landets krybskytter.

Men det var ikke rigtig det, Paul Hjelm og Jorge Chavez tænkte på. De tænkte på et mord.

Hvis det altså var et mord.

»Underverdenen,« sagde Chavez og forsøgte forgæves at tage en bid af ostemaden. Gid *han* havde haft et gab som en boltsaks.

»Ellroy?« sagde Hjelm og stirrede blindt ud over den storlåede Stockholmudsigt. »Hvem Ellroy?«

»Underverdenen, på en eller anden måde,« præciserede Chavez.

»På en eller anden måde, ja. Men ikke en hvilken som helst måde. Det er ikke et banalt narkoopgør, ikke en almindelig likvidering. Så gør man ikke sådan. Det her er noget særligt. Der ligger et budskab i det.«

»Epivu?«

Hjelm rystede på hovedet og sagde ikke noget. Chavez tænkte videre, højt:

»Sandsynligvis blev han bundet og smidt ind til jærvæne. Derinde når han at skrive budskabet 'Epivu'. Hvorfor gør han det? Hvorfor forsøger han ikke i stedet at komme fri? Selv en så middelmådig sportsmand som Paul Hjelm klarede springet over grøften uden egentlige men.«

»Lysken,« sagde Hjelm og tog en slurk mærkeligt sejtflydende kaffe. »Jeg har ondt i højre lyske. Smerterne stråler ned mod knæet.«

»Det lyder som kræft,« sagde Chavez. »Lyskekræft, den farligste type. 97 procent dødelighed ifølge den nyeste forskning.«

»Man kan sige til hans forsvar, at det er lettere at komme ind end ud.«

»Det første, man gør, hvis man bliver kastet ind til nogle blodstørstige rovdyr, er ikke at begynde at skrive i jorden. Man prøver at slippe væk.«

»På den anden side er det næppe sandsynligt, at ens banemænd bare kyler en ind til rovdyrene og så ellers er skredet. De bliver sikkert stående og ser på. De har sikkert våben rettet mod en. De hindrer sikkert en i at flygte. De står sikkert og nyder forestillingen. Gladiatorkamp.«

»Virker det ikke lige lovlig kompliceret?« sagde Chavez. »En eller anden skal likvideres. Man binder ham, løfter ham ind på et aftenlukket Skansen, bærer ham ind gennem området, hvor der når som helst kan dukke en forsinket dyrepasser op – bare for at smide ham ind til jærvene. Det gør man ikke, medmindre man har en ganske særlig grund til lige netop at slænge ham for jærvene.«

»Og det bringer os tilbage til Ellroy,« sagde Hjelm. »Hvem er denne Ellroy?«

»Eller også,« sagde Chavez og knaldede kaffekoppen i underkoppen, så den delte sig i to elegante halvcirkler, »eller også forfølger man ham og havner rent tilfældigt på Skansen.«

»Og i så fald,« sagde Hjelm og nikkede, »er det ikke usandsynligt, at der et eller andet sted undervejs forekommer en skudveksling, og at en vildfaren kugle fra skyderiet ender i armen på en tiårig pige.«

Chavez så forbløffet på ham. Hjelm holdt kunstpausen kørende længe nok til, at kollegaen begyndte at sidde uroligt.

Jo, gu' var det barnligt ...

»Klokken 22.14 i aften fik Lisa Altbratt, ti år, en nimillimeters pistolkugle i armen, da hun kom gående ned ad Sirishovsvägen.«

»Og hvor ligger Sirishovsvägen?« spurgte Chavez.

»Det er tværvejen mellem Djurgårdsvägen og Rosendalsvägen.«

»Kortet,« sagde Chavez. Hjelm trak den temmelig sammenkrøllede kortskitse op af denimjakkens inderlomme. Chavez glattede den ud med hånden og så på den.

»Sirishovsvägen går her,« sagde Hjelm og pegede.

»Hvor befandt Lisa Alstedt sig, da hun blev skudt?«

»Altbratt,« sagde Hjelm. »Omtrent her.«

Han pegede på et punkt lige før Sirishovsvägens udmunding i Djurgårdsvägen, ikke langt fra Oakhill og den italienske ambassade. Og lige ved siden af Skansens yderhegn.

»Hmmm,« sagde Chavez, der havde den dårlige vane at lyde som Sherlock Holmes, når han tænkte. »Lisa Altbrunn her – kryds. Og jærvmanden her – kryds.«

»Altbratt,« sagde Hjelm med øjnene på Chavez' blyant. Chavez fortsatte:

»Kuglen?«

»I højre arm. Hun gik i retning af Djurgårdsvägen.«

»Altså affyret inde fra Skansen et sted. Her. Kan man komme over hegnet her? Hvad er der derinde?«

»Hvad står der? Ulve?«

»Lige præcis. Ulve, ja. Dé.«

Hjelm fulgte blyanten, der flyttede sig fra kortskitsen op mod Bredablicks vinduer og pegede ud på det virkelige Skansen. Hjelm fandt bjørnebjergets labyrint og lod blikket løbe forbi heste og lossere og vildsvin og bøfler, videre forbi jærvens territorium, hvor de rødthvide plasticbånd blafrede i forårvinden, indtil det nåede ulvenes vidtstrakte indhegning. Hegnet var højt, men næppe umuligt at forcere. Trods den skråvinklede pigtråd foroven.

Paul Hjelm nikkede. Et lettere skadefro smil bredte sig over hans ansigt.

»Jeg tror, Brynne kommer til at udvide indsamlingsområdet lidt. Vil du sige det til ham?«

»Med største fornøjelse,« sagde Jorge Chavez og smilede bredt.